

Taxa postala
plătite la nu
No. 224713

10. Telefon:
Havonta 110,
övre 600, egész
földre: Havonta

Értékére 12, egészére 20 douar, az
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeit utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Hanssetter Rober
Budapa
Disztor 2 1. e

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérminteten
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánbor
Pérenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobaltescu 52.

Szerda, 1936. július 15.

5696. EV. XIX. EVF.
TAMUSZ 25. 164. SZAM

Július 14.

Franciaország népe, mint minden évben,
egy most is hatalmas uccai felvonulásokkal,
nagy számban katonai parádéval ünnepli meg
július 14-ét, a Bastille lerombolásának emle-
keztét.

Ma, amikor Európa egyes országaiban új
Bastille-ok épültek, amikor a népjogokat, pol-
gári szabadságokat a reakció hadai akarják
újra megsemmisíteni, kétszeres jelentősége
van ennek az ünnepségnek, nemcsak Francia-
ország, de az egész európai emberiség szá-
mára.

Emek az ünnepnek különös aktualitást ad
az a körülmény, hogy Franciaország élén je-
lenleg — hosszú évtizedek után — népkor-
mány áll, amely a francia forradalom tradi-
cióit úgy politikai, mint társadalmi vonatko-
zásokban igyekszik új tartalommal megtöl-
teni.

Nemzetközi viszonylatban pedig azért van
különös jelentősége a július 14-i ünnepség-
nek, mert olyan időpontban zajlik le, amely
Európa kettészakadásának, haladó és hala-
dóellenes részre való tömörülésének tanuja.
Az osztrák-német egyezményrel ugyanis
Európa gondolatvilága és politikai rendszere
két egymással élesen szembenálló rendszerre
szakadt: a demokrácia és a fasizmus rend-
szérére.

Július 14-e szellemének elevenségétől, a
szabadság gondolatának átitató erejétől függ
az, hogy a két szembenálló világ közül mely-
lyik lesz az erősebb, melyik fogja a jövőnd
Európa kialakulását előmozdítani.

A történelem tanúságai szerint a szabad-
ság eszméje az, amelyek hosszú élayomatá-
sok után mindig diadalmaskodott és rövidebb-
hosszabb visszaesés után a haladás útját
egyengette — egy jobb, egy emberibb jövő
felé.

A kik ellenzik a zsidó világkongresszust

Ma már kétségtelen: Genfben, az első zsidó
világkongresszuson a zsidó nép nagy töme-
geinek és legjelentősebb részének képviselői
fogtak találkozni.

Nem lesz ott ezen a kongresszuson néhány
nyugati zsidó testület hivatalos képviselése,
jéül annak, hogy e testületek hivatalos ve-
zetői nem helyeslik ezt a kongresszust.

S különösen két testület szerepel mint a
kongresszus legjelentősebb ellenzéke: az ang-
liai Board of Deputies és az amerikai Jewish
Committee.

Előbbi az angliai nagy zsidó hitközségek
hivatalos képviselése. E testület élén az ang-
liai zsidó notabilitások jelentős része áll.
Amikor döntenie kellett a zsidó világkong-
resszus kérdésében, a vezetőség óriási erő-
feszítésbe került, hogy minimális többséget
szerezzen a negatív állásfoglalásnak. Ezen
erőfeszítések nélkül a többség pozitív döntést
hozott volna.

Igy történt aztán, hogy a Board of Depu-
ties mint olyan a kongresszus ellen foglalt
állást, míg több vezető tagja egyénileg részt-
vesz a kongresszuson.

Ezzel szemben mindazon zsinagóga-egyesü-
letek, amelyek a Board of Deputies kéretein
kívül állanak és az összes többi angliai zsidó
szervezetek, melyek a nagy zsidó tömegeket
képviselik, hivatalosan képviselték magukat
a genfi kongresszuson.

Az amerikai Jewish Committee ugyancsak
a zsidó notabilitások egy részének testülete.
Ezek a körök mindent elkövettek a genfi
kongresszus megtartása ellen. Ezzel szemben
az amerikai zsidó kongresszus, amely az
amerikai zsidóság óriási többségét képviseli,
impozáns formában tett hitet a genfi kong-
resszus mellett.

Hivatalosan az Aguda sem vesz részt a
zsidó világkongresszuson. Ott lesz azonban
— a Mizrahi mellett — a vallásos zsidóság
számos reprezentánsa.

Nagyjában ugyanazok a körök ellenzik a
genfi kongresszust, amelyek Herzl első cio-
nista kongresszusát is „elátkozták”.

Akkor azonban roppant egyszerű volt a
dolog. Nem volt nehéz feladat „örült”-nek
bélyegezni azt az embert és azt a kongress-
zust, amely a zsidóságot fenyegető veszé-
delmeket festette a falra, olyan időben, ami-
kor a zsidóknak, különösen Közép- és Nyu-
gat-Európában, kitűnően ment.

Késik a végleges meg- egyezés Titulescu és a kormány között

Izgalmas politikai tanácskozások Bucurestiben. A külügy- miniszter újból találkozott Mihalacheval és Dinu Bratianuval is tárgyalt

Bucuresti, július 14. (Az Uj Kelet tud.)
Titulescu külügyminiszter hazaérkezése kap-
csán megindult politikai tanácskozások lan-
kadatlanul tovább folynak a fővárosban. Még
mindig némi homály fedi azokat a kérdése-
ket, amelyek a külügyminiszter megérkezé-
sével hozták lába a belpolitikai köröket, a
helyzetet azonban ma már nyugodtan itélük
meg, mint az első órákban. Kormánykörök
hangsúlyozzák, hogy Tatarescu miniszter-
elnök és Titulescu találkozása megegyezésre
vezetett a kormány általános politikáját ille-
tően. Hir szerint a megegyezést hedd este
perfektuálták, amikor a miniszterelnök laká-
sán tartottak újabb értekezést a kormány
tagjai, amelyen a miniszterelnökön kívül An-
tonescu, Inuleț és Franasovici miniszterek
vettek részt.

A Curentul szerint hétfőn és kedden sor-
ozatos tanácskozások voltak a kormány tag-
jai és a politikai élet többi illetékes tényezői
között. A tárgyalások során újabb magya-
rázatok váltak szükségessé a tárgyaló felek
részéről és ma feltétlenül kiderül, hogy mi-
lyen mértékben tisztázódott a tegnapi tár-
gyalások eredményeként a belpolitikai hely-
zet.

Titulescu és Tatarescu találkozása

Hétfő este 9 óra 45 perckor Mihalache, a
nemzeti parasztpárt elnöke kereste fel Titu-
lescuet, akivel hosszabb megbeszélést folyta-
tott. A tanácskozást azonban félbeszakították,
miután a külügyminiszternek az időköz-
ben megérkezett Tatarescu miniszterelnököt
kellett fogadnia.

Tatarescu miniszterelnök megérkezése előtt
Inuleț és Antonescu keresték fel a külügy-
minisztert, akivel hosszabb megbeszélést
folytattak. A külügyminiszter lakásáról An-
tonescu, Inuleț és Franasovici Titu állomá-
sra utaztak, hogy a Poianaról a fővárosba
érkező Tatarescut fogadják. A miniszter-
elnököt már utközben tájékoztatták a tör-
ténetről. Az északi pályaudvaron Sergiu
Dumitriu államtitkár várta a miniszterelnö-
köt. Tatarescu a következőket mondotta az
újságíróknak, akik a pályaudvaron várták:

— Holnap meglátják, hogy tévesen számoltak
azok, akik Titulescu külügyminiszter
hazaérkezésével kapcsolatosan spekuláltak.
Nincs szó sem Tatarescu, sem Titulescu
problémáiról, sem valakinek a lemondásáról.
A dolgok a legjobban állanak.

A pályaudvarról a miniszterelnök egyenes-
en Titulescu lakására hajtatott, akivel több
órán át tanácskozott. Ezután barátaival tar-
tott bizalmas megbeszélést a miniszterelnök.
Elhatározták, hogy a felmerült problémákat
a maguk részleteiben a miniszterelnök össze-
hívott minisztertanácsán rojják behatóan
megvitatni. Az északi folyamán Tatarescu
újból felkereste Titulescut, akitől fél három-
kor vált csak el.

A CURENTUL minisztertanácsán minden

Azóta pontosan bekövetkezett mindaz, amit
Herzl és az első cionista kongresszus előre-
látott és a kongresszus műve: a cionista
mozgalom, a palesztinai országépítés egykori
„fantazmagóriája”, a ma zsidóságának egyet-
len és legsúlyosabb pozitívuma.

De azóta súlyosan megrendült azoknak a
köröknek a hitele is a zsidó tömegek szemé-
ben, amelyek minden pozitív népi megmoz-
dulással szembeállították.

Nem változott meg azonban ezen körök
alapvető mentalitása.

Akkor is azért haragudtak meg Herzlre,
mert kitérgette a nagy nyilvánosság előtt a
zsidókérdés súlyos realitáit. És ma is
azért kapálóznak a kongresszus ellen, mert
az nyilvánosan akarja feltárni a zsidó szen-
vedéseket és a zsidó követeléseket. A régi
galuti szolgálékütség szelleme ez, mely fél

valószínűség szerint a külügyminiszter is
résztvesz és be fog számolni a kormány tag-
jainak az utolsó hetekben folytatott diplomá-
ciai tevékenységéről. Ezen a minisztertaná-
csán egyébként a kormány nyári tevékeny-
ségére nézve is végleges határozatokat hoz-
nak.

Hir szerint a kormány hivatalos közle-
ményt fog kiadni, amelyben a román és a
külföldi közvélemény elé tárja azt a meg-
egyezést, amely a kormány és a külügy-
miniszter között létrejött.

A Curentul értesülése szerint a nemzeti
parasztpárt Bucurestiben tartózkodó vezeté-
ségi tagjai tegnap értekezést tartottak Mi-
halache lakásán. Tegnap a fővárosba érke-
zet Maniu Gyula is, hogy résztvegyen Con-
deescu tábornok temetésén. A Capitala című
lap értesülése szerint Maniu több politikussal
fog tanácskozni a fővárosban és Titulescuval
is találkozni fog.

Titulescu külügyminiszter egyébként pénte-
ken utazik Cap Martinbe, ahol a nyarat
tölti. Elutazása előtt újból királyi audienciá-
ra megy.

Újabb tanácskozások Titulescu, a kor- mány és a pártvezérek között

Bucuresti, július 14. Az a remény, hogy
kedd estig végleges megoldást nyernek azok
a kérdések, amelyek Titulescu külügyminis-
ter és a kormány között merültek fel, nem
valósultak meg teljes mértékben. Kormány-
körökben ugyan változatlanul hangoztatják,
hogy sikerült kiküszöbölni a nehézségeket, és
a tény azonban, hogy a külügyminiszter és a
kormány tagjai között a késő esti órákban is
lázás tanácskozások folytak még, arra mu-
tat, hogy a helyzet még nem tisztázódott
véglegesen. Valószínű azonban, hogy mára
bekövetkezik ez.

Kedd délután félnyolctól hat óráig Titulescu
külügyminiszter Tatarescu miniszterelnökkel,
Antonescu és Inuleț miniszterekkel tanács-
kozott. Kormánykörökben az a vélemény,
hogy sikerült kiküszöbölni az utóbbi napok-
ban felmerült nehézségeket. A Gazeta című
lap értesülései szerint holnapra hívták össze
a minisztertanácsot, amelyet el akartak ha-
lasztani a helyzet teljes tisztázásáig.

Titulescu tegnap újból találkozott Mi-
halacheval, akivel folytatta a hétfőn meg-
szakított tanácskozást. Hir szerint kedd
este Dinu Bratianuval tanácskozott Titu-
lescua, majd harmadszor is találkozott Mi-
halacheval. Ugyancsak tegnap Grigore Fi-
lipescuval is tárgyalt a külügyminiszter,
aki a konzervatívpart vezérének vendége
volt ebédre.

Kedd este újabb tanácskozásra ült ösz-
sze Tatarescu miniszterelnök a külügyi-
miniszterrel és ezen a találkozón kellett el-
dőlnie a helyzet végleges tisztázásának.

minden nyílt kiállástól.

A zsidó nép azonban, éppen sulyos sorsá-
nak hatása alatt, leküzdötte már ezt a szolgál-
lékütséget. S ha a cionista kongresszusnak
hosszu évekre volt szükség, míg megszerezte
a zsidó nép hitelt, addig a genfi zsidó
világkongresszus, mely a galuti zsidó jogok
megvédésére vállalkozik, máris maga mögött
tudja a zsidó nép legszámottevőbb részét, a
nagy tömegek bizalmát.

Holnap pedig azok a zsidó körök is köny-
telenek lesznek résztvenni a zsidó világkong-
resszus művében, akik még ma is „félnek”
és vonakodnak és nem fogják tudni kivonni
magukat abból a kizárlemből, amelyet a
zsidó nép legjobbjai vívnak a zsidóság egve-
temes jogaiért és súlyosan megrendült tár-
sadalmi és gazdasági pozícióinak megerősíté-
sért.

VILAG TUKRE

Machiavellitől — Hitlerig

A karisbadi Graphia kiadóvállalat
könyvei között a napokban megjelent
Alexander Stein: Adolf Hitler, „Schü-
ler der Weisen von Zion” — Hitler
Adolf „Cion bölcseinek” tanítványa
című műve. A könyv nagy feltűnést
keltett, mert okmányszerűen bizo-
nyítja, hogy Hitler egész állam-
elméletét a törvénytől hamisítás-
nak itélt „Cion bölcsek” jegyző-
könyvére alapítja. Ebből a könyvből
vesszük az alábbi szemelvényeket:

Ha a „Cion bölcseinek jegyzőkönyvét” a
Harmadik Birodalom elméletével és gya-
korlatával szembe állítjuk, szinte szembe-
szökő a két felelőgás erkölcsi és állampol-
itikai hasonlósága. Nem véletlen ez a ha-
sonlóság. Abból a tényből fakad, hogy a
nemzeti szocialista diktatura állam, III.
Bonaparte, továbbá az orosz cárizmus és
a 15. és 16. évszázad fejedelmi abszolutiz-
musának elveit vette mintául. Jól tudjuk,
hogy III. Napoleon állama semmit sem va-
lósított meg a francia forradalom eszméi-
ből, sem azokból a szeniális alkotásokból,
amiket a francia állam, éppúgy, mint Eu-
rópa többi államai I. Napoleonnak köszön-
hetnek. Alapjában véve karrikaturái vol-
tak mindannak, amit a francia haladás és
annak kiváló reprezentánsa, I. Napoleon
akart. Az orosz cárizmus központosító tö-
rekvéseiből a nemzeti szocializmus valami
keveset átvett ugyan, de nem a lényegét.
A gyűlöletet sem abban a formában, ahogy
azt Oroszországban államilag gyakorolták.
Ha valaki Oroszországban áttért a görög-
keleti vallásra, azt engedték érvényesülni.
A gyűlölködésnek azt a gonoszágát, amit
a Harmadik Birodalom gyakorol, a cáriz-
mus nem ismerte. A faji elkülönítést és
jogfosztást tisztára azért, mert valaki
másfajta, az orosz törvények és azok
végrehajtói nem ismerték. Ez már önálló
tovább fejlesztése a gyűlölet politikájá-
nak. Ami pedig az olasz abszolutizmust il-
leti, annak is főleg a fonákját vette át a
hitleri rendszer.

Mindenesetre a ritka furcsaságok közé
tartozik az orosz titkos rendőrség és azok
francia cinkosainak hamisító-műhelyéből
kikerült „Cioni jegyzőkönyv”-nek nagy
politikai jelentőséget tulajdonítani. De en-
nek a furcsaságnak a mélyén történelmi tra-
gédia húzódik meg. A hatalom felé törek-
vő nemzeti szocializmus kutatóit olyan el-
méletek után, amelyek igazolják az állam-
puccsot és a diktatórikus államot. Nyomo-
zása során bukkant rá a „Cioni bölcsek
jegyzőkönyvére”. Ezekben pedig a nem-
zetközi zsidóság ellen irányuló támadások
során ugyanazokat a tanácsokat látjuk,
mint Machiavellinél, aki tudvalegileg Lo-
renzónak, a florenzi Medicinek adott kor-
mányzási tanácsokat a „Könyv a fejedel-
mekről” szóló híres művében.

Machiavelli könyve évszázadok óta mint
az erkölcselen állampolitikai alapelvek
egybefoglalása szerepel az államjogi iro-
dalomban. Ez a könyv pontosan megfelel
a 15. századbeli olasz állapotoknak. Abban
az időben az olasz fejedelemségek valóság-
os bandita-politikát folytattak egymás el-
len. Machiavelli tehát az erőszak politiká-
ját követelte azzal, hogy az a fejedelm,
amely elveit a legradikálisabban átveszi a
gyakorlatban, kétségtelenül győzni fog.
Messzebbmenő célja azonban a könyvnek
mégis csak az volt, hogy végül kiegyensu-
lyozott és igazságos állapotok uralkodja-
nak abban az államban, amely erőszakos-
kodásaival biztos bázison nyugvó hatalmi
állapotot tudott magának kiküzdeni. De
kevesen értették meg a könyv igazi ten-
denciáját. Machiavelli irányelve lett az
összes diktátoroknak, trónigénylőknek és
politikai kalandoroknak. Ennek a könyv-
nek a gondolatvilága szinte szószertint nyí-

latkozik meg a „Cioni bölcsék“ protokollumában.

Mindent, ami a nemzeti szocialisták céljainak megfelel, egyszerűen kisajátították a legkülönbözőbb művekből, amelyek Machiavelli könyve nyomán támadtak és melyek igazolni akarták az állami erőszakoskodást. Pillanatig sem gondoltak arra, hogy ez csak átmeneti eszköz egy már nagyon elvadult helyzetben, de semmiképpen sem lehet célja az államnak. A teljes igazságosság és az állami közösséghez tartozó társadalmi rétegek felfelé való fejlesztése, nyugalma és biztonsága lehet csupán célja az államnak. A „Cioni Bölcsék jegyzőkönyve“ pedig a gyűlölet szellemében jött létre: hamisításokkal és hazudozásokkal.

Németországban nemcsak a zsidók ellen vették igénybe a hamisított „mű“ elveit, hanem a német nép ellen is, amelyet történelme során soha még nem nyomtak el annyira, mint Hitlerék óta. A nemzeti szocializmus megdöntötte a jog uralmát, megsemmisítette a törvény előtti egyenlőséget, az igazságszolgáltatásból valósággal bohózatot csinált, az iskolát, a sajtót és az egyházat pedig tirannizmusának eszközeivé alacsonyította. Nagyra növelte a besúgások, árulások és erőszak szellemét egy a bel-, mint a külpolitikában. A hízogés és ravaszság módszereivel dolgozik ez a politika, ugyanazzal, amit Machiavelli ajánlott az ő fejedelmének.

Alfred Rosenfeld „A huszadik század mítosza“ című könyvében felháborodással ír Machiavelliről, többek között így: „Annak ellenére, hogy az egyház ellen harcolt az olasz nemzeti állam érdekében, annak ellenére, hogy a politika nem mindig volt az igazságosság iskolája: az ilyenfajta aljasságokra épített rendszer és annak elismerése nem fakadhatott egy északi lélek-ből.“

Ez azonban sem Rosenberg urat, sem Hitleret nem gátolta abban, hogy Machiavelli rendszerét ne vegyék igénybe politikai tevékenységük során. Céljuk teljesen azonos: Megszerezni a hatalmat, elnyomni a népet, kiterjeszteni az uralmi területet. A politikai tények és azok a szociális viszonyok, amelyek e tények alapjai, szükségképpen azonos ideológiához vezetnek.

Az új német abszolutizmusnak szüksége van katonai és politikai terjeszkedésének igazolására és ezt megtalálja a „cioni bölcsék jegyzőkönyvében“. A hitleri sajtó egyebet sem tesz, minthogy általában a zsidó-marxi világuralom mumusával rémítgeti a német népet. Meg akarja alkotni az árja germán „uri államot“, hogy élére állhasson a bolsevizmus elleni kereszties hadjáratnak. És mindent a „Cioni bölcsék jegyzőkönyvei“ alapján.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. S. Faureni. E pillanatban még nem lehet tudni, hogy a szóbanforgó rendelet napvilágot fog-e látni. Mindenesetre ajánlatos elindulni.

F. F. Előfizetése november 1-ig van a küldött összeggel rendezve.

A legrosszabb arcból is napok alatt bárszonyos sima, üde és friss lesz, ha a **Crème végétale vitaminisée** **Dr. Berner** arcápoló szert használja. Garantáltan higány- és gyógyszermentes. A legfinomabb subtropus növényi kivonatokat tartalmazza. Vitaminus. Arcbőrének sejtjeit napok alatt regenerálja. Használja Ön is, megfiatalítja Önt! Kérjen mindenütt **Dr. Berner krémét és szappant.**

Crème ára: Tégely ára Lei 80.—
Szappan 1-ig Lei 60.— bevezetési ár
Szappan ára: Lei 20.—
Szappan 1-ig Lei 16.— bevezetési ár

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Megrendelhető a romániai főlerakat: „Agentia Bellissima“ Târgu-Mures utján is.

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA“ készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatot.

Csak a „NIVEA“-CREME és „NIVEA“-OLAJ tartalmazza a bőrökön, bőrápoló „EUCERITET“
Ez teszi pótolhatatlanná, — utánzhatatlanná.

Csak konstruktív segélyezéssel lehet az általános zsidó bajokon enyhíteni

Megkezdődött a zsidó szociális munka nemzetközi konferenciája. A közvetítő kereskedelem helyett iparra és mezőgazdasági pályákra kell átrétegezni az iljuságot

London, július 14. Julius 8-án nyílt meg a londoni Woburn Hauseben a zsidó szociális munka nemzetközi konferenciája. Ez a tanácskozás kapcsolatos az általános szociális munkakonferenciával, amely hétfőn nyílt meg ugyancsak Londonban. A zsidó konferencián a sajátos zsidó viszonyokat tárgyalják meg a különböző országokban tapasztalt helyzet szempontjai szerint.

Az ülésen dr. J. M. Karpf (Newyork) elnökölt. A megnyitón dr. J. H. Herz, Anglia országos főrabbija, dr. Claude G. Montefiore és Sir O. de Avigdor Goldsmid tartottak üdvözlő beszédeket. Ebből az alkalomból felolvasták Neville Lasky, a Board of Deputies elnökének, továbbá Miss Henriette Sold, a palesztinai zsidó szociális mozgalmak vezetőjének, dr. Bernhard Kahn, a Joint Distribution Committee eurpai igazgatójának és az ICA vezérigazgatójának, Louis Oungrenak írásos üdvözlését.

Dr. Karpf elnök bevezető beszédében kihangsúlyozta, hogy a konferencia célja nem lehet más, minthogy eszközöket és irányítást adjon a dolgozó zsidó tömegek számára, amelyek évek óta nem tudnak elhelyezkedni a produktív munka területein. A konferencia tehát e hatásköre miatt sem foglalkozhatik politikai problémákkal. Arra kell súlyt helyezni, hogy a zsidók minden ország gazdasági újjáépítése körül megfelelő tevékenységben részesülhessenek.

Dr. J. H. Herz országos főrabbi üdvözlölte a konferencia tagjait. Ez a tanácskozás — mondotta — mutassa meg az egész világban, hogy a zsidóság nemcsak emberbaráti tehetségek fölött rendelkezik, hanem bölcsesség fölött is. A zsidóész kell, hogy megtalálja annak a módját, hogyan adjunk, anélkül, hogy a segélyre szoruló megszégyenülne. A segélyügyet úgy kell megszervezni, hogy az, aki igénybe veszi, dolgozzon meg érte és élvezhesse a munka minden áldását.

Dr. Claude G. Montefiore kívánja, hogy a konferencia során ismerjék meg a különböző országok zsidó problémáit. E problémák megoldását meg fogja könnyíteni az a tény, ha gyakorlati emberek tapasztalataikról számolnak be. Ötven év óta működik közéleti téren, ahol főleg a szociális állapotok megjavulására törekedett. Jól ismeri ennek a munkának fejlődését és megállapíthatja, hogy az egész szociális munkáról alkotott felfogás az utóbbi évtizedekben gyökeresen megváltozott. Valamikor a szociális munka jótékonyági tevékenységben merült ki, ma azonban más módszerekkel kell ezen a téren dolgozni. Ki kell kutatni a nyomor okait és meg kell találni az okok elhárításának útját. Azt hiszi, hogy a szociális munka körül igénybe kell venni a vallást.

Sir O. d'Avigdor Goldsmid a világgazdasági szociális fejlődéséről beszélt. A mai szociális munka tendenciája mindenütt az, hogy a támogatás alapjairól át kell menni a konstruktív feladatok teljesítésére. A fiatal embereket alaposan ki kell képezni mesterségükben és függetlenséghez kell őket segíteni. Derék embereket kell nevel-

ni belőlük, hogy vallásuk és országuk büszkeségeivé váljanak. Szónok érintette azt a nagyarányú szociális munkát, amit a Jewish Colonisation Association végzett a világ minden részében. Ez a közület Argentínában már 30 ezer zsidó egzisztenciáját ellenőrzi, közöttük németországi menekültek is. Hasonló a helyzet Braziliában, ahol most már a segélyezéssel letelepült zsidók maguk alapították kitiűn iskolákat és hasznos intézményeket. Ismertette ezután a kelet-európai zsidóságnak azt a törekvését, hogy minél több ember mezőgazdasági kiképzést nyerjen és hogy felk-

Jobboldali rohamosztágosok hurcolták el és gyilkolták meg Sotelo spanyol monarchista vezért

Madrid, július 14. Mint az Uj Kelet jelentette, Sotelo képviselőt, a spanyol monarchisták parlamenti csoportjának vezérét elrabolták és azóta eltűnt. A nyomozó hatóságok egy temetőben bukkantak rá Sotelo hullájára, akit elhurcolói meggyilkoltak.

Újabb jelentés szerint Sotelot a jobboldali rohamosztágosok gyilkolták meg, politikai bosszúból. A pártvezér meggyilkolása miatt Madridban nyugtalanság van, de incidensek

latkozik meg a „Cioni bölcsék“ jegyzőkönyvében.

Dr. Emil Karpf a zsidóság szociális újjáépítő munkájával foglalkozik. Mint amerikai zsidó jól tudja, hogy neki is, noha nyugodt külső körülmények között él, be kell kapcsolódnia a zsidó sorsközösségbe. Amerika zsidósága feszült figyelemmel kíséri a világ zsidóságának sorsát. Általános a vélemény, hogy csak konstruktív segélyezéssel lehet a nagy zsidó nyomoron segíteni. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nagy szükség esetén a jótékony és szociális zsidó közületek ne adjanak gyors segélyt. De elsősorban munkát kell adni mindazoknak, akik munkára jelentkeznek. A zsidó család legyen e munka első forrása. A második legyen a zsidó közület, mely az Egyesült Államokban és Angliában az utóbbi időben akkor mutatta meg erejét és befolyását, amikor a németországi menekültek támogatásáról volt szó.

Louis Oungre vezérigazgató távollétében az ICA-t Girmounski képviselte, aki érdekes jelentést terjesztett be a gazdasági segély problémáiról. A zsidó nyomornak egyik leglényegesebb tényezője az, hogy a tömegek gazdasági rétegződése még ma is helytelen. A zsidó gazdasági krízis egyik főoka az volt, hogy a zsidók egy része a közvetítő kereskedelem felé orientálódott, ahelyett, hogy ipari téren keresett volna érvényesülést. Igaz ugyan, hogy a gazdasági krízis nem kimélte meg a termelésnek ezt a területét sem, de akik valamely produktív munkában dolgoznak, könnyebben rétegződhetnek át más gazdasági tere, főleg a mezőgazdaságra. Igyekeznünk kell, hogy minél több zsidó vegyen részt a mezőgazdasági munkában, amely leginkább biztosíthatja az emberi létminimumot.

nem fordultak elő. A rendőrség letartóztatta a rohamosztágosok 15 tagját és egy főhadnagyot, akiket Sotelo meggyilkolásával vádolnak. A letartóztatottak a jobboldaliak által vasárnap meggyilkolt Castillo őrnagy osztághoz tartoznak. Ebben az esetben bosszúról van szó. Gil Robles, a jobboldal egyik vezető tiltakozott a parlament elnökénél Sotelo meggyilkolása miatt.

Huszonnégy kisebbségi tüzoltó kivonult a cluji tüzoltólaktanyából

Végérvényesen átvette a katonaság a cluji tüzoltóságot

Cluj, július 14. Tegnap délelőtt fél tizenkettőkor kitarult a tüzoltólaktanya kapuja és párosával 24 tüzoltó vonult ki rajta az utcára. Tüz nem lehetett, mert igen lassan mentek, minden felszerelés nélkül. Ezuttal nem a helyszínrre vonultak ki a tüzoltók, hanem a bizonytalanságba. A militarizált tüzoltóságtól vonultak ki az elbocsátott kisebbségi tüzoltók. A legtöbben félrecsapódtak a sapkájá, gyűrött is volt a blúza és rosszkedvű az arca.

A saroknál befordultak egy mellékútcába, hogy soha többé ne térjenek vissza oda, ahol éveken át biztonságot jelentettek a város lakosságának.

A kapuban szuronyos őr áll. Kaszárnyai szabály uralkodik mátol fogva itt is. Senki idegen nem léphet be. Az udvaron mindent úgyanyolyan egyenruhás emberek jönnek, mennek, mint a kapu előtti őr. Rendes kaki színű ruha, csak a csizmájuk érdekes világos borjubőr. A piros sapka és a sötétkék kabát tegnaptól kezdve nem jelenti többé számunkra a tüzoltót.

A helyettes parancsnoktól megtudjuk, hogy vasárnap megtörtént a tüzoltólaktanya hivatalos átvétele. Megérkezett Zaharescu kapitány a brailai tüzoltókönyvmentény eddigi parancsnoka, akit most Clujra delegáltak. Végig a városban katonazeneszó kíséretében követte őt a regáltól

hozott 35 katonai tüzoltó. Jelenleg 60 emberből áll a cluji tüzoltóegység állománya. Azt is megtudjuk, hogy utolsó pillanatban Zaharescu kapitány, az új parancsnok, megkönyörült azon a nagy kisebbségi tüzoltón, akiket szintén menesztetni akartak. Elhatározta, hogy egy ideig még visszatartja őket és ha megfelelnek, akkor szó lehet a véglegesítésükről.

Rosescu Jenő, a volt tüzoltóparancsnok, mint már jelentettük, műszaki tanácsosi minőségben megmaradt a tüzoltóságnál, míg az elbocsátott kisebbségi tüzoltókat, hír szerint különböző helyeken a város fogja foglalkoztatni, kivéve azokat, akik szolgálati éveik számánál fogva nyugdíjba mehetnek.

Kivégezték egy asszonyt Angliában. Londonból jelentik: Ma kivégezték Anny Bryant asszonyt, akit férjgyilkosságért ítélték halálra. Ő a harmadik kivégzett asszony Angliában kilenc év alatt.

Alimanescu tábornok lesz Condeescu tábornok utóda. Bucurestiből jelentik: Katona körök szerint a Condeescu tábornok halálát folytán megüresedett hadseregfelügyelői tisztelet Alimanescu tábornokkal töltik be, aki jelenleg a premilitaris oktatás felügyelője.

A palesztinai kormány cáfolja a zsidó bevándorlás felfüggesztéséről szóló híreket

Palesztinai helyzetjelentés. A jisuv kemény ellenállásra készül. Ben Gurion újra Londonba utazott

Tel-Aviv, július elején.

Palesztina lakossága a sztrájk harmadik napjában egészen másképp fogja fel a napi eseményeket, mint a zavargások első heteiben. Az események süllypontja eltolódott és a reakció is megváltozott a rendkívüli történésekre. Mondhatni, „megszokták”, ezeket a dolgokat. A kormány mindennapi rádiójelentéseinek és a lapok olvasásánál alig figyelnek a különböző lövöldözésekre és bombamerényletekre, ha azok nem idéznek elő nagyobb károkat. És ha egyszer itt, vagy ott újból erősebb kitörések jelentkeznek, úgy az sem vált ki olyan hatást, mint az első két hónapban. Ebben a „megszokásban” van valami egészséges idegkímélés; az erősebb reakciókat olyan alkalmakra tartogatják az emberek, amikor azokra feltétlenül szükség lesz.

Vavut a helyzet a harci fronton

De „normális” szempontokból nézve is tagadhatatlan, hogy az utóbbi napokban lényegesen nyugodtabb lett az ország. Nem igen történnek nagyobb méretű támadások és jelentősebb összecsapások és ha mégis előfordul számottevőbb akció, úgy ezek jellemző módon mindinkább a távolos vidékekre húzódnak vissza, a tiszta arab és a zsidó telepkektől messze fekvő körzetekbe.

Ez a relatív nyugalom immar több mint egy hete tart. Ez részben a nagyarányú csapatösszevonásnak, részben a katonaság kemény fellépésének, nemkevesebb az arab lázadók bizonyos mértékű kimerültségének tulajdonítható. Jaffa városában például szinte teljesen sikerült a pacifikálás, ami egyenesen a katonaság által végrehajtott robbantási műveletekre vezethető vissza. Tudvalevő ugyanis, hogy a kormány utasítására a jaffai óváros egy jelentős részét teljesen ledöntötték, hogy a viskók helyébe modern házak épüljenek. E munkálatok kapcsán a várost valószínűleg megszállta a katonaság és a katonaság nyomtatékosan értésére adta a lakosoknak, hogy a katonasággal nem lehet tréfolni. Ugyanígy hatást váltott ki a katonaság fellépése és a kollektív büntetések alkalmazása Hebronban és Ludban. Mindehhez hozzájárultak a falvakban eszékelt váratlan és alapos házkutatások, amelyeknek során bebizonyosodott a lakosok részvétele a támadásokban és törvénytelen megmozdulásokban. Ugyanezért a katonai és rendőri őrszolgálat is lényegesen megerősödött és hatékonyabb lett. A zsidók és a katonaság ellen irányuló támadások napról-napra kihalóanabbak.

Az arabok még sok kellemetlenséget okozhatnak, sok kárt tehetnek, el is húzhatják még a harcot, de a támadók helyzete sokkal nehezebb lesz napról-napra, mint a védők.

Ugyilátszik tehát, hogy lassan közeledünk a „nyugalom” állapotához. Hangsúlyozzuk, hogy lassan. Mert az országban uralkodó mai atmoszféránál mellet a felkelők nagyobb megmozdulásai még egyszer fellángolhatnak (sokan tartanak is ettől) és ha nem kerülne sor nagyobb megmozdulásokra, akkor is hosszú ideig tarthat még, amíg az izolált terrorcselekmények teljesen megszűnnek. Az éberségből tehát nem szabad engedni, az idegeket még tartani kell.

Nincs kiút a politikai válságból

Ha katonai-stratégiai téren haladás is történik az ország pacifikálása irányában, úgy politikai téren semmilyen enyhülés nem mutatkozik. Az arabok továbbra is hangoztatják követeléseiket, a zsidók álláspontja is határozott és általában a politikai ellenfelek a másik fél kimerülésére várnak.

A kormány legutóbb új módszerhez folyamodott. Nevezetesen az arab vezetők fejétől fordult egyenesen a néphez. Röpiratokat szórt szét a falvakban, melyekben rámutatott arra, hogy a sztrájk és a harc a felalak és a szegény lakosság rovására történik és a gazdag effendiket nem érinti az. A felhívás végén a királyi vizsgálóbizottság ígéretét csillogtatja a kormány. Ennek az új politikai módszernek a hatása azonban még nem látható.

A sztrájk

Mert ha az utóbbi időben csökkentek is a terror-cselekmények és megrendült a sztrájkmozgalom is — különösen Jaffában és Haifában, — úgy nem szabad szem elől téveszteni, hogy a tiszta arab városokban és Jeruzsálem nemzsidó negyedében a sztrájk még mindig áll. Ezekben a helyeken az üzletek zárva vannak és a radikális ifjúságnak sikerült vagy elpusztítani az élelmiszert szállító felhajok szállítmányait, vagy magával rántani ezeket az embereket. Ezen kívül a sztrájkra is vonatkozik az, ami a politikai helyzetre: a dolgok annyira elfajultak, hogy egy lépés előre éppolyan nehéz, mint egy lépés hátra. A sztrájk első heteiben gazdaságilag még egyszerű feladat lett volna a mozgalmat leállítani és az országot normális kerékvágásba visszavinni. Ma azonban a lakosság széles körrel valóssággal beidegződtek az abnormális állapotokba. Sok üzletet kiürítettek és az árukat hazavitték. A lakóházakból bonyolították le a legsúlyosabb üzleti tranzakciókat. Sokan

súlyos adósságokba jutottak a sztrájk ideje alatt, amiket nem kell fizetniük mindaddig, amíg a zavaros állapotok tartanak, mihelyst azonban helyre áll a rend, rendezniök kell ezeket a teherterületeket. Mindehhez hozzájárul még két momentum: egyfelől az arab ügy iránt ösztinte szimpátia bizonyos részről, másfelől az arab terrortól való félelem, mely súlyos fenyegetésekkel tartja vissza a sztrájk-törőket.

(g. l.)

Nem függesztik fel a zsidó bevándorlást

Jeruzsálem, július 14. A Havas távirati iroda Jeruzsálemből jelenti: hivatalos kormánykörökben cáfolják a palesztinai zsidó bevándorlás felfüggesztésének híreit. Kijelentik, hogy a palesztinai angol politika ezen alapvető kérdése kizárólag a kormány által Palesztinába küldendő királyi vizsgálóbizottság hatáskörébe tartozik, mely bizottságot még eddig ki sem neveztek.

A Zsidó Távirati Iroda jeruzsálemi tudósítója ugyanezért a következőket jelenti:

Az összes zsidó csoportok el vannak szánva arra, hogy minden energiájukkal szembe fognak szállni a zsidó bevándorlásnak akár átmeneti felfüggesztésével is. Altagas és vélemény zsidó vezető körökben, hogy

a zsidó bevándorlás megállítása nemcsak a mandátum rendelkezéseinek, hanem azoknak az ígéreteknek a megszegése is,

amelyeket az utóbbi napokban tett ismételtén az angol kormány az alsóház előtt, kijelentvén, hogy a jelenlegi zavargások kapcsán semmiesetre sem fog sor kerülni a zsidó bevándorlás megállítására, vagy korlátozására.

Az ITA értesülése szerint David Ben Gurion a Jewish Agency palesztinai exekutívéjének elnöke, aki csak néhány nappal ezelőtt tért vissza Európából Palesztinába, újra Londonba utazott.

Dr. Chaldi jeruzsálemi arab polgármester kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy az arabok nem fogják feladni a sztrájkot és nem fognak hozzájárulni a zsidó bevándorlásnak pusztán átmeneti felfüggesztéséhez. Nem hajlandók semmilyen kompromisszumot kötni, amíg követeléseiket nem teljesítik.

Egy bucaresti bank 14 millió lejnyi hamisított váltót visszleszámított a Banca Nationalanál

BUCURESTI, július 14. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala központi igazgatóságának jelentésére az ilfovi törvényszék vizsgálóbírója már korábban megkezdte annak a nagyszabású váltóhamisítási ügynek a kivizsgálását, melynek következtében most már a sorozatos letartóztatások sem lesznek elkerülhetők. A jegybank igazgatósága hetekkel ezelőtt arra a meglepő fölfelezésre bukkant, hogy a Dealul Spirei bankház által a Jegybanknál visszleszámított váltótokk tulnyomó része, mintegy tizenegymillió lej értékben, hamisított. Az ügy kikapcsolását a magánbank elnöki igazgatójának halála siettetette, mivel ez adott okot a jegybanknak arra, hogy a Dealul Spirei bank váltóanyagát revízió alá vegye. A vizsgálóbíró megállapította, hogy a váltókon szereplő aláírások részben fiktívek, részben pedig hamisítottak. A bank már régebb ideje operált ezzel az eljárással és úgy járt el, hogy a hamis váltókat lejárat előtt más hamisított váltókkal cserélte fel. A vizsgálóbíró a nyomozás érdekében a bank tisztviselőinek többségét visszatartotta.

Okleveles gyógypedagógiai tanár internátusába felvesz

Budapest környékén kertes villában levő modernül felszerelt

internátusába felvesz

nehezen tanuló, nehezen nevelhető, siket- és vak fiúgyermekeket. Vallásos szellemű nevelés, ortodox kóser ellátás. Referenciákkal szolgál a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola igazgatója és az Izr. Tanítóképző Intézet igazgatója Budapesten. Bővebb felvilágosítást nyújt: Fogel D. Balatonfüred, Ajtós-villa.

A nemzeti parasztpárt bihormegyei szervezete Maniu mellett

Negyulésen fojnak népszerűsíteni a badacini vezér elveit

Oradea, július 14. Tegnap este a nemzeti parasztpárt bihormegyei tagozatának állandó választmánya nagyfőntosságu ülést tartott dr. Roxin Teodor elnöklete alatt. Az állandó választmány mind a 32 tagja jelen volt a tanácskozáson, amely dr. Roxin Teodor beszédével nyílt meg. Dr. Roxin beszámolt a Vintul de Jos, Alba Iulia, valamint a Clujon megtartott nemzeti parasztpárt nagygyűlések lefolyásáról és ismertette Maniu Gyula beszédét.

Maniu Gyula kijelentései — mondotta dr. Roxin — nincsenek ellentétben sem a nemzeti parasztpárt programjával, sem a végrehajtó bizottság határozataival. Maga Mihailache pártelnök kijelentette a párt végrehajtó bizottságának ülésén, hogy a párt élénkebb működését helyesli. Az összes ardeali tagozatok határozati javaslattal foglaltak állást

Mniu politikájának népszerűsítése mellett a széles néprétegek előtt. A Nemzeti parasztpárt bihormegyei tagozata sem maradhat a többi tagozat mögött és a küzdőterre kell lépnie.

Majd a kormányt támadta dr. Roxin Teodor.

—Az utóbbi hetek eseményei mind a kormány ténykedése következtében történtek meg. A kormány közegeinek közömbössége mellett égettek el lapokat a fővárosban, vertek el embereket és okoztak botrányokat. Ahogy azonban az érdekek úgy kívánták, a zavargások megszűntek. Tehát látnivaló — mondotta dr. Roxin Teodor — hogy nem tömegmegnyilvánulásról van szó, amikor a szélsőséges jobboldali kilengésekről beszélnek, hanem csupán a kormánynek egy az ellenzék lejártni akaró törekvéséről.

A technika csodája! A technika csodája! Kérje mindenütt az utolsó slágert

ENERGIE
borotvapengét

A pengén piros szalaggal. Belső boríték aranyban, „Energie” cégnyomattal. A külső boríték lilaszínű.

Sziriai arab terroristák akciója

A Daily Telegraph Bejsamból a következő táviratot közli:

Az utóbbi napokban súlyos ellentétek merültek fel az arab falusi lakosság és a városi arabok között. Bejsanban a mecset falaira plakátokat ragasztottak ki, melyekben felszólítják a városi arabokat, hogy nagyszabású pénzügyi hozzájárulásokkal támogassák a sztrájkot. Ha a városi arabok nem teljesítik ezt, ugyanaz a sors vár rájuk, mint a zsidóira. Ezek és az ehhez hasonló plakátok fegyveres arab bandáktól származnak, amelyek részben Szíriából szöktek át a palesztinai mozgalom erősítésére francia fegyverekkel, amelyekhez azonban Palesztinában nem tudnak munióiót kapni. Ezért van szükségük pénzre. A városi arabok körében egyre erősebb ellenállás jelentkezik a zsarolásokkal szemben.

Dr. Roxin Teodor nagy helyesléssel fogadott beszéde után dr. Teodor Popa tagozati alelnök, dr. Joan Mateia, dr. Augustin Ciavici (Beius), dr. Aurel Dejeu Alejdi, dr. Popescu Ceica, Jacob Niste (Salonta), dr. Cornel Vaida (Tinca), Gheorghe Maior, Traian Neagu (Vascau), Gheorghe Popa és mások szólaltak fel. A hozzászólások után a párttagozat határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a bihormegyei párttagozat élénkebb működésbe kezd a Maniu Gyula által meghatározott uton haladva.

E célból elhatározta az állandó választmány, hogy az egész megye területén a közeljövőben sorozatos népgyűléseket rendez, amelyen Maniu Gyula eszméit fogják ismertetni. Ezután a gyűlés végetért.

— Az orosz aviatika főnöke Iasiiban. Iasi-ból jelentik: Ma orosz gép szállt le a helyi repülőtérre, amelyben az orosz aviatika főnöke ült, akit a hatóságok fogadnak. Az orosz főtisztviselő udvariassági látogatást tesz.

— Egy ciumi közrendőr fia volt a legjobb középiskolai tanuló. A közoktatásügyi minisztérium kimutatása szerint ez évben Románia legjobb középiskolai tanulója egy ciumi közrendőr fia, Crojdeanu nevezetű diák volt.

— Apjuk szemelátára a vízbe fulladt két fürdőző fiú. Bucurestiből jelentik: Mănesti-Prahova közegében Tudor Mihail gazda két gyermekével együtt fürödni ment a patakba. Adott pillanatban a mélyvízű patak sodra elragadta a két fiút, akik apjuk szemelátára vízbe fulltak.

A legkellémesebb nyaralás és igazi áldás betegeknek, tüdőlőknek a

maramureszi

COSTIUI

sósfürdő

Elismert hatása van: köszvény, csúsz, vérszegénység, női betegségek, kimerültség, idegesség eseteiben.

Gyönyörű fekvésű tó fürdőnek.

Allandóan napos homokstrand, kellemes kirándulóhelyek.

Elsőrangú zenekar

Ingyen vizum és vasúti kedvezmény

Olcsó árak!

Prospektust kívánatra küld az „ASTRA” Sec. Cult. Sighetul-Maramures, Palatul Cultural.

HASZNÁLJA
A HÍRES

Lithinés du D'Gustin

HIGENAKUS ITAL
HUSIT
KELEMESE
KÖNYV

OVAKODJON AZ UTANJÁTOKTÓL

Abraham Lisin jiddis író
jubileuma

Hiába mondjuk lekicsinyítően az egész világról — értsd földünket — hogy egy város az egész és hiába éljük a technikai haladás szédítő korát, midőn azt állítjuk, hogy a repülőgép és távbeszélő megszüntette minden távolságot, lépten-nyomon meggyőződhetünk, hogy e jelszavak csak töredékesen fedik az igazságot.

Itt van esetünk Abraham (Walt) Lisin-nel, aki mostanában ünnepelte 40 éves író és költői jubileumát Newyorkban. Mint az alábbiakból kitűnik, Lisin az amerikai zsidóság egyik igen jelentékeny személyisége. Es meg fogják engedni olvasóim, hogy ezen a tájon ugyszólván senki sem tudott eleget a jubiliáns jelentőségéről, esetleg létezéséről.

Abraham Lisin a „Die Zukunft“ (The Future) c. Newyorki jiddis havi folyóirat egyik legfrissebb száma méltatja olyan mértékben, hogy abból megismerhetjük és megítélhetjük működésének körvonalait és egyéniségét.

Az oktáv alaku jiddis folyóirat, amely rendes körülmények között 50—60 oldal terjedelmű, oldalanként két hasábbal, hasábonként átlag 60 sorral, most 200 oldalra dagadt az ünnep kedvéért és a jubiliáns helyett kivételesen Hilel Rogof nevű karfarsa végezte a szerkesztés munkáját.

Az ünnepi szám, melyben Hilel Rogof vezércikke, Many Leib és Josef Jofe jiddis költők alkalmi versei és B. Riwkin pszichikai életrajza nyitják meg a cikkek és alkalmi versek sorozatát, nem kevesebb mint 29 üdvözlőt — köztük számos verset — 20 visszaemlékezést és 27 méltatást tartalmaz. A jubiliáns szám munkatársai közül többen tanulmány számba menő cikk keretében ismertetik a jubiliáns 40 éves pályafutásának egyes szakaszait, működése jelentős fázisait és nem mindennapi érdemeit.

Megtudjuk, hogy Abraham Lisin 40 év óta forgatja a tollat nagy sikerrel, még pedig jiddis nyelven és hogy irodalmi működését még ifjú korában Minszk és Vilna városokban kezdte meg, ahol az elnyomott zsidóság és munkásság szószólójaként tünt fel verseivel, majd kivándorolt a szabad Amerikába és ott is a kisemberek mellé állott és ugysis, mint jiddis költő, ugysis, mint jiddis újságíró-publicista elismert nevet vívott ki.

Lisin a wolozsini jesivából és az egykori orosz-zsidó milióból izzó fajszeretettel és a jiddis nyelv nagy szeretetét hozta magával és egyik legjelentősebb propagátora lett az amerikai zsidók között a jiddis nyelvnek. Annak dacára, hogy radikális szocialista, egyszersmind a zsidó tradíciók feltétlen híve és az egyetemes zsidó egység melegszívű előharcosa. Lisin a szocializmusban a zsidó etika fejlődését látja és a gyakorlati cionizmus számára a szocialista tanok legideálisabb megvalósulását jelenti. A cionista mozgalom még gyermekcipőben járt, amidőn Lisin már megjósolta, hogy a zsidó nép Palesztinában mint országot fog felépíteni. A világháború után ő forrasztotta egységbe az amerikai zsidóságot és ezzel megvetette alapját a zsidó világkongresszus összehívására irányuló mozgalomnak.

Lisin szerkeszti a 41 éve óta megjelenő „Di Zukunft“ havi folyóiratot, mely igen magas színvonalú jiddis irodalmi revü és emellett szerkesztője a 39 éves „Vorwärts“ c. jiddis napilapnak is. Lisin szellemi vezére és házi költője az „Arbeiter Ring“ nevű amerikai zsidó munkás szervezetnek, amely az amerikai zsidó munkástömegek nagy részét felöleli.

A „Di Zukunft“ ünnepi száma bemutatja Lisin sokoldalú költői és publicisztikai munkásságát, bőséges szemelvényeket kö-

zölve verseiből és ezenkívül igen érdekes zsidó kulturtörténeti adatokat ismerünk meg az egykori orosz-lengyel milióból, ugyszintén a Newyorkban letelepült keleti zsidókról. Sokkal távolabb áll tőlünk az amerikai zsidóság, semhogy az ünnepi szám munkatársait kellően ismerhessük, mégis sok jeles nevet olvasunk köztük, mint például David Pinsky drámaíró,

Many Leib, Abraham Reisen költők, dr. A. Coralnik, S. Lieben, Saul Javonsky, Perez Hirschbein, de Zytlovsky zsidó írók, B. Wladeck zsidó publicista neveit, akiknek meleg szívű, magas röptű méltatásai megértetik velünk, hogy A. Lisin megérdemli az ünneplést, mert a zsidóság egyik legérdemesebb, leghüségesebb fia.

Dr. Stern Mór.

KÖZGAZDASÁG

320 millió lejért megvásárolta
a „Mica“ a Nitrogén gyárat

A diciosánmartini Nitrogen Mütrágya és Vegyipari Részvénytársaság megvételére már másfél évtizede folynak különböző tárgyalások a gyár magyarországi részvénytulajdonosaival. Ez a kísérlet most eredménnyel végződött és a Nitrogént, amely államvédelmi szempontból is jelentős értéket képvisel, a román állam anyagi támogatásával egy belföldi konzorcium vásárolta meg, melyben a Mica bányavállalat játsza a főszerepet.

A részvénymajoritásért 320 millió lejt fizet a vevő csoport. A hivatalos lapban megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv felhatalmazza a Mica-t, hogy a vételár kifizetésére 9.400.000 pengőt 27,85 lejes árfolyamon átutalhasson és ezenkívül 1 millió 750 ezer svájci frank értékben kompenzációs exportot bonyolíthasson le, amelyből befolyó devizákat teljes összegben a vételár fedezésére fordíthat.

Meghosszabbította a jegy-
bank a faexportból befolyó
devizák beszoigáltatásának
határidejét

Az exportörök régi sérelme, hogy a Banca Nationala hat héten belül követeli az exportdeviza beszoigáltatását akkor, amidőn az importörök igényléseit csak hónapok múlva teljesíti. Az exportörök többször kértek a devizabeszozgáltatási határidő meghosszabbítását azzal az indokolással, hogy ex exportáruk igen sok esetben nem értékesíthetők az előírt néhány héten belül. A Banca Nationala, amint most értesülünk, elvben hajlandó az exportörök kérésének eleget tenni és a faexportörök-

kel már megegyezést is kötött olyan értelemben, hogy az exportdevizát a külföldi piacok kereskedelmi szokásai szerint lebonyolított eladás után követeli be. Ezáltal az exportdeviza beszoigáltatására az exportörök cca négyhónapos határidőt kaptak. A Banca Nationala rendelkezése szerint az eladási szerződéseket az Ugir faipari szekciójának kell láttamoznia és a faexportöröknek az autorizált bankok garancialevelét is be kell nyújtaniuk.

Értesüléseink szerint, tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a gabona- és petróleumexportörök részére is meghosszabbítsa hasonló feltételek mellett a Banca Nationala a devizabeszozgáltatási határidőt.

Árlejtések

Timisoara városi villamosmü: Julius 27-én a földalatti kábelhálózat lerakásának földmunkálatai, utburkolási munkálatok kiadása, 20.000 kg. Portland-cement és 20.000 kg. superior cement beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a városi villamosmünel.

Lugoji városi iskolabizottság: Julius 17-én a leányiskola kibővítési munkálatainak kiadása. Előirányzat 720.000 lej. Óvadék 5 százalék. Információk a városi műszaki osztályánál.

Directiunea Speciala Pentru Ocrotirea si Ajutoarea Personalului CFR Bucuresti: Julius 23-án Bugaz állomáson egy csonttuberkulózis szanatórium építése. Előirányzat

9.950.000 lej. Óvadék 5 százalék. Információk a műszaki igazgatóságánál.

Galuntas község (Mures megye): Julius 23-án elemi iskola építése és tanítói lakás építése. Előirányzat 757.000 és 450 ezer lej. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Bucuresti II. kerület: Julius 23-án az V. kerületi járásbírószék felépítése. Előirányzat 8.100.000 lej. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Cluj városa: Julius 21-én 589.500 lej és 207.350 lej értékű utburkolási munkálat kiadása. Óvadék 5 százalék. Információk a városi műszaki osztályánál.

Timisoara városa: Julius 18-án 600 tonna gázgyártáshoz szükséges szén beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Oradeai postahivatal: Julius 27-én 300 tonna belföldi kokszt beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk az oradeai postahivatalnál.

Egészségügyi vezérfelügyelőség, Cluj: Julius 23-án a clujai állami gyógyintézetek napi 480 literes tejszükségletének beszerzése 1936 augusztus 16-tól 1937. augusztus 15-ig. Óvadék 5 százalék. Információk a vezérfelügyelőségénél.

Cluj egyetemi klinikák: Augusztus 12-én a klinikáknak naponként szükséges 600 liter tej beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a klinikák igazgatóságánál.

Timisoara városa: Julius 23-án harminc villanyóra beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a városi villamosmünel.

Hadügyminisztérium Bucuresti: Augusztus 12-én 50.000 kg. speciális fegyverzsir. 20 ezer kg. speciális gépfegyverolaj, 20 ezer kg. arványolaj, 5000 kg. főtelen lenolaj, 10 ezer kg. szilárd zsiradék, 30 ezer kg. fekete kerékkenőzsir, 10 ezer kg. borszir és 500 kg. valvolin beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a hadügyminisztérium tüzérségi igazgatóságánál.

Cluj egyetem: Julius 21-én és Julius 24-én a clujai egyetem színházépületének szükséges butorzat beszerzése. 1 millió 456.370 lej és 386.860 lej értékben. Óvadék 5 százalék. Információk a clujai egyetem adminisztrációs osztályán.

Cluj iskolabizottság: Julius 21-én 2700 köbméter tűzifa beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian vagy az iskolabizottságnál.

Remetea Oasului község (Satu-Mare megye): Julius 23-án 47 hektár 13 árterületű erdőszeg fanyagának eladása. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Sighisoarai erdőigazgatóság: Julius 22-én 151 hektár fagarasmezei erdőszeg faanyagának, 100 hektár ciucmezei erdőszeg, 150 hektár treiscaunemezei erdőszeg faanyagának eladása. Óvadék 15 ezer lej, 36 ezer lej és 2550 lej. Információk a sighisoarai erdőfelügyelőségénél.

Grid község (Fagaras megye): Julius 27-én 1000 szál tölgyfa eladása. Óvadék 20.000 lej. Kiküldési ár 390.649 lej. Információk a Primarian.

Casa Scoalelor, Bucuresti: Julius 16-án az alba-iuliai Mihail Viteazul liceum központi fűtési berendezése, világító berendezésének és egészségügyi berendezésének elkészítése 561.148 lej, 3 millió 127.578 lej és 1.384.411 lej előirányzat mellett. Óvadék 5 százalék. Információk a Casa Scoalelornál.

Német exportörök kísérlete kivételes transzferengedélyek megszerzésére. A német exportörök Romániában befagyott és 1934. november 1. előtt kelt követeléseik behajtására akciókat indítottak, amelynek levezetését a Német-Román Kereskedelmi Kamara vállalta. A többszáz ezer márkás transzfer tranzakciót a bucaresti Societatea Bancara Romana és anyaintézte, a Dresdner Bank bonyolítanak le olyképpen, hogy az adóskor lejben, a márkát legfeljebb 42 lejben számítva, fizetnek le tartozásaikat a Societatea Bancaranál, míg a márkát a Dresdner Bank fizetné ki. Beavatott bucaresti pénzügyi körök véleménye szerint, az akció nem sok sikert ígér, mert a Jegybank elzárkózik minden kivételes transzferengedély megadásától, még akkor is, ha politikai befolyások kívánának is érvényesülni.

A Nemzeti Takaréki nehézségeket gördít Satu-Mare városi investíciós kölcsönének folyósítása elé. A Központi Árlejtési Bizottság döntése értelmében Satu-Mare városa vízmitvenek kibővítési munkálatait cca 34 millió lej értékben — amint már jelentettük — a bucaresti G. Rumpel S. A. cég kapta meg. Az investíciókhoz szükséges összeget a város kölcsön útján akarja fedezni és tárgyalásokat folytat a Nemzeti Takaréki és Posta-csekkpénztárral a kölcsön folyósítása érdekében. Ezek a tárgyalások értesüléseink szerint, nehezen haladnak előre, mert a Nemzeti Takaréki különböző indoklással nehézségeket gördít a kölcsön folyósítása elé.

HIREK

— **Időprognózis.** Bucurestiből jelentik: 1—2 milliméterrel csökkenő légnyomás, majd 3—4 milliméterrel emelkedő irányzat, gyenge nyugati szél, váltakozó felhőzet, kismértékben emelkedő hőmérséklet, helyi esők elektromos kiülésekkel.

— **Felhőszakadás pusztított Dél-Ardealban.** Brasovból jelentik: Dél-Ardealban tegnap felhőszakadás dult és okozott nagyobb kárt. A felhőszakadást jégeső követte.

— **Egyhavi fogházra ítélték Borcea orvosnőt.** Bucurestiből jelentik: Lucia Borcea perében, akit azzal vádoltak, hogy Elvira Garneataat egy neki nyilvánosan adott pofonnal öngyilkosságba üldözte, ma hirdettek ítéletet. Borceanét egyhavi börtönre és 500.000 lej kártérítésre ítélték Garneata Elvira örököseivel szemben.

— **Badulescu államtitkár írja alá a Csehszlovákiával kötött szerződést.** Bucurestiből jelentik: Noha úgy volt, hogy a Csehszlovákiával kötött szerződés aláírása végett Antonescu pénzügyminiszter utazik Prágába, az utolsó pillanatban a pénzügyminiszter az aláírásra felhatalmazta Badulescu államtitkárt és ő maga a fővárosban maradt.

— **Katasztrófális tüzvész Pinszkben.** Varsóból jelentik: Pinszkben tűz pusztított el 20 házat, 5 személy meghalt. A tűz katasztrófális méreteket fenyegetett, de jótékony zápor mentette meg a várost.

— **A keresztény nemzeti párt fennállásának első évfordulója.** Bucurestiből jelentik: Ma délután ünnepelték Iasiban a nemzeti keresztény párt fennállásának első évfordulóját. A mitropolian tartott istentisztelet után a párt vezetőségének tagjai a klubhelyiségbe mentek a kékingesek által követve. Délután A. C. Cuza lakásán összeült a nemzeti keresztény nagytanács. Itt Cuza méltatta a párt tevékenységét, majd hódoló táviratot intéztek az uralkodóhoz és üdvözlő táviratot a Karlsbadban tartózkodó Gogához.

— **Szívbetegnek és éreimeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti.** Az orvosok ajánlják.

— **Herzl-gyászünnepély Targumuresen.** Tudósítónk jelenti: Nagyszabású gyászünnepség keretében adózott tegnap Herzl Tivadar emlékének az targumuresi cionista társadalom, amely ez alkalommal zsufozásig megtöltötte a Zsidó Kulturházat. A gyászünnepély Tihanyi Márton szavalatával kezdődött, amely nagy tetszést váltott ki. Utána Schwartz Magda énekelt művésziessé néhányszor, amelyeket végül nem akaró taps és tetszés honorált, míg végül Giszkalay János tartott emlékbeszédet Herzl Tivadar felett, megállapítva, hogy a zsidóság két egyenlően nagy figurájának, Herzl Tivadarnek és Mózesnek hasonló vonásai vannak. A mindvégig érdekes és mélyenszántó beszédért lelkesen ünnepelte a közönség az előadót. A nívós emlékünnepély megrendezéséért az Ardeali Zsidó Nemzeti Szövetség helyicsoportját illeti az elismerés.

— **Tolvajüldözés a Somesen keresztül.** Chiron Vasile clujai lakos vadházastársával tegnap betörést kísérelt meg a Subdeal uca egyik számnélküli házában. Chiron bemászott az ablakon, az asszony kint állt őrt és kisvártatva megjelent a férfi zsákkal a vállán, amibe mindenféle lopott holmikat, ruhamezőket és egyebet szedett össze. Eppen akartak menni a ház mellől, amikor az egyik szomszéd kislfia észrevette a tolvajokat és kiabálni kezdett. A lármára előszaladtak a szomszédok, akik üldözőbe vették a tolvajokat. Chiron eldobta a zsákját és úgy igyekezett menekülni. Mikor a Somes partjához ért és látta, hogy üldözői már igen közel vannak, merész ugrással a vízbe vetette magát. Az üldözés azonban tovább folyt a Somes partján, rövidesen pedig két fiatalember levetkőzött és beugrott a tolvaj után a vízbe, akik nemsokára elfogták, amint éppen a másik partra akart kimászni, hogy elmeneküljön. Chironot bekísérték a VI-ik kerületi rendőrségre, ahol rövidesen kiderült, hogy már hetek óta különböző betöréseket követett el a városban, ő tört be a Principesa Ileana leánygimnáziumba, a Saguna 18 szám alatti házba, stb. Kihallgatása után a hatodik kerületi rendőrség a kveszturára kísérte át, ahol Drăghiciu dr. vezetése alatt a büntügyi osztály megindította a nyomozást Chiron teljes bűnlajstromának összeállítására. Az asszonyt, akinek üldözés közben sikerült kerekednie, szintén körözik.

Holnap lesz a nagy esemény!

LEGYEN JELEN!

Kezdődik az Állami Sorsjáték, amely négy havi huzáson

289.132.196 LEIT ÉS

77.917 NYEREMÉNYT

fog szétosztani. Siessen a szerencse elé. Legyen zsebében holnap az a sorsjegy, amely milliókat hoz.

NEGYED SORSJEGY 200 LEI EGÉSZ SORSJEGY 800 LEI

FIGYELEM!
Ma az utolsó nap, amikor lehet még sorsjegyet vásárolni.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A Zsidó Világkongresszus Romániai Központi Bizottságának közleménye

a kongresszusi delegátus-választásokra vonatkozólag

A Zsidó Világkongresszus Romániai Központi Bizottsága a folyó évi május 31-iki ülésen ráruházott jogoknak megfelelően 1936 július 26-ra halasztotta el, illetőleg tüzte ki a zsidó világkongresszusi delegátus-választásokat.

A jelölő listák július 19-ig este 6 óráig nyújtandók be a bucaresti Központi Választási Bizottsághoz (mely az országos bizottság elnökségének keretében alakul meg).

A jelölő listák az egész romániai delegációra vonatkoznak és azon 25 delegátus, illetőleg 25 pótdelegátus neve kell, hogy szerepeljen. A listát 200 választónak kell aláírnia és minden aláírás mellett feltüntetendő az aláíró választói igazolványának száma.

A jelölőlisták benyújtásának megerősítését július 20-án fogja eszközölni a Központi Választási Bizottság.

Bármilyen kontesztáció július 23-ig nyújtandó be.

Választó minden zsidó férfi vagy nő, aki betöltötte 18-ik életévét és rendelkezik választói igazolvánnyal.

Megválasztható minden 24 éven felüli zsidó férfi vagy nő.

Választói igazolványok a választás napján is beszerezhetők.

Minden helységben, ahol több, mint husz választó lakik, egy vagy több választói szekció alakítandó.

Azon helységek választói, ahol ennél kevesebb választó lakik, a legközelebb fekvő választói helységben fognak szavazni.

A listák letételével, vagy az esetleges kontesztációkkal kapcsolatos összes formalitásokat a Központi Választói Bizottságnál fogják eszközölni, mely a Zsidó Világkongresszus központi irodája mellett Bucuresti, Str. Bradului 31.) fog működni.

A Zsidó Világkongresszus Romániai Központi Bizottsága.

— **Közlekedési balesetek napja.** Angliában Theddlethorpe mellett lezuhant egy angol katonai repülőgép. A pilóta szörnyethalt, a megfigyelő megsebesült. A légügyi minisztérium jelentése szerint Abukir mellett repülő szerencsétlenség időzta lett egy angol tisz.

— **Franciaországban, a Champagneules-Lesaunier vonalon Pont-Navoy állomás előtt egy gyorsvonat elütött egy utasokkal telt autobuszt. A karambolnak három halottja és nyolc sebesültje van, akik közül többnek az állapota válságos.** — Pampelunában, Spanyolországban egy zsufozott busz hibás vezetés következtében nekirohant és áttört egy hid karfáját és négy méter mélységbe zuhant. Három személy meghalt, 12 megsebesült, köztük kettő súlyosan. — A franciaországi Chartres mellett egy kereskedelmi gép lángokba borulva lezuhant. Mindhárom utasa szennéeggett.

— **Mégis lesz földgáz Clujon.** Megirtuk, hogy Motas mérnök, a Földgáztársaság bucaresti vezérigazgatója nemrég Clujon járt és újabb javaslatot nyújtott be az interim-bizottságnak, amelyet részletesen ismertettünk. A város vezető emberei néhány napja a Földgáztársaságnak adandó válaszon dolgoztak. Hir szerint az időközi bizottság, élén dr. Drăganu polgármesterrel elfogadta Motas vezérigazgató legújabb ajánlatát. Most meg azt kell eldönteni, hogy mikor kezdik meg a földgáz bevezetésének hosszadalmas munkáját. Kérdés ugyanis, hogy a Földgáztársaság mennyi idő alatt tud elkészíteni a belső vezeték letételével. Az időközi bizottság azt szeretné, ha a szerződés megkötésétől számított két éven belül elkészülnének a csővezetékek elhelyezésével. Ez azonban akadályokba ütközik, mert a csöveket külföldről hozzák.

TURISZTIKA

A Haggibbor turista szakosztálya f. h. 19-én, vasárnap a következő kirándulásokat rendeli:

1. **Autobusszal reggel félnyolc órai indulással a Vladasara (1848 m.)** Akik nem óhajtnak a csucst megmászni, az időt kitöltik a csodás Valea-Frumoasan.

2. **Kamiónos fűrdő-kirándulás reggel 7 órai indulással a turdai bánya-fűrdőbe.**

3. **Gyalogkirándulás fél 8 órai indulással Cluj környékére, fűrdővel.**

Vendégeket minden kiránduláson szívesen lát a vezetőség. Jelentkezni minden nap este fél 7—8 óráig, legkésőbb péntek estig az egyesület Regina Maria 15. sz. alatti helyiségében lehet.

— **Meghalt Pásztor Ede, az oradeai Friss Ujság főszerkesztője.** A kisebbségi újságíró-társadalmat nagy veszteség érte: meghalt Pásztor Ede, az oradeai Friss Ujság főszerkesztője. Pásztor Ede a város újságíró-társadalmának doyenje volt, aki általános megbecsülésnek örvendett. Pár héttel ezelőtt Pásztor Ede tüszős mandulagyulladását kapott, amely szövődményes komplikációkat okozott. A súlyos beteg újságíró beteggyárhoz lehvitták Elfer dr. clujai orvosprofesszort, akinek tanácsára azonnal megoperálták. A fájdalmas operáció után vérátömlesztést kellett alkalmazni a gyöngye szívű újságíró állapotának feljavítására, amelyhez unokaöccse, Pásztor Miklós ajánlotta fel vérért. A vérátömlesztés után, amelyet Elías dr. hajtott végre, a súlyos beteg állapota javult s mármár úgy látszott, hogy sikerül megmenteni az életnek. Sajnos azonban, újabb komplikációk léptek fel, amelyek a beteg utolsó életenergiáját is felemésztették. Pásztor Ede kedd reggel kiszenvedett. Halálával Oradea város kisebbségi társadalmának egyik markáns alakja távozott az élők sorából, aki a város egyik legrátermettebb újságíróinak egyike is volt. Halála osztatlan részvételt kelt egy város, mint az egész országársz kisebbségi újságíró-társadalmában.

— **Constanța mellett flottabázis épül.** Bucurestiből jelentik: A haditengerészei vezérfelügyelőség a Constanța melletti Tabacaria nevű földdarabot elkérte a földművelésügyi minisztériumtól, hogy ott olyan tengeri flottabázist építtessen, amely Románia egész hadiflottájának menedékhelyül szolgálhasson.

— **Háromszázmillió lejért személyszállító hajót rendelt Románia Dániából.** Bucurestiből jelentik: A Tempo szerint Kopenhágában új személyszállító gőzöst rendeltek a román tengerihajózási társaság részére. A Dieselmotorral ellátott hajó 1939-re lesz kész és 300 millió lejbe fog kerülni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Drăghiciu Aurel dr., a rendőrség büntügyi osztályának igazgatója köszönetét és halálját nyilvánítja mindazoknak, akik sógora, Fehér Aurel halála alkalmával részvétüket nyilvánították.

— **Hajhullást és korpásodást szüntet Tarpan hajcsepp.** Modern, ujszerű hajtápszer, cholesterolin tartalommal. Két hónapra elegendő Tarpan hajcsepp ára 117 lej. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvizet, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.** Az orvosok ajánlják.

— **Gyenge szőlőtermés lesz az idén.** Bucurestiből jelentik: A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy a szőlővetések, különösen a Duna völgyében és Râmnicul-Sărat vidékén sokat szenvedtek a jégverésektől. Az idén gyenge szőlőtermésre lehet számítani.

Costiul gyógyfürdőn 50 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a mara-muresi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiul gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 50 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 25 százalékos kedvezményt ad a costiul nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyancsak a lakások. A fürdőn orth. késer vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiul kedvezmények miatt forduljanak Káhn Kálmánhoz, kapnak segítséget megállapodásukról.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Az osztrák-német egyezmény az Anschluss békés megvalósulását jelenti?

A francia kormány nem akarja egyelőre, hogy Olaszországot és Németországot meghívják a locarnoi értekezletre. A kisanant és a Balkán-szövetség külön értekezleten fogja megvitatni a német-osztrák egyezményt. Az osztrák-német megegyezés miatt elnapolják a locarnoi hatalmak brüsszeli értekezletét?

Sikerült áthidalni az angol-orosz ellentéteket a montreuxi értekezleten

Párizs, július 14. Az osztrák-német megegyezés, érthetően, a francia politikai világban kelti még most a legnagyobb visszhangot. Sőt párizsi körökben Titulescu bucuresti tárgyalásait is szoros összefüggésbe hozzák a német-osztrák megegyezéssel, amelynek létrejötte feltétlenül tisztázott helyzetet követel ugy Románia belpolitikai, mint külpolitikai irányát illetően. Titulescu hazajövele állítólag szoros összefüggésben van a francia diplomácia ama kívánságával, hogy végre félreethetetlenül tisztázzassék Romániának Franciaországgal szembeni magatartása.

Az osztrák-német megegyezés, a francia lapok szerint, könnyen kihatással lehet a locarnoi értekezlet sorsára is.

Egyes párizsi lapok szerint nem lehetetlen, hogy a közbejött események miatt a brüsszeli konferenciát elnapolják.

Az osztrák-német megegyezés hasznélvezői

A francia lapok közül a Petit Parisien rendkívül érdekes módon kommentálja az osztrák-német megegyezést, amelyből — a lap szerint — elsősorban Németország, másodsorban Olaszország huz hasznót. Egyidejűleg a lap azt a szenzációs értesülést közli, hogy diplomáciai körökben uralkodó általános vélemény szerint az osztrák-német egyezmény az Anschluss tényleges megvalósulását jelenti, mely a náci-uralom hatalomrajutását Ausztriában békés uton biztosítja.

Egyidejű londoni jelentés szerint angol politikai körök azon a véleményen vannak, hogy Olaszország részt fog venni a locarnoi értekezleten abban az esetben, ha Anglia visszahívja a Földközi tengeri flottájának az olasz-abbeszin háború alkalmával mozgósított részét és ha Németországot is meghívják a konferenciára.

Hodzsa Milán Bécsben

Prágában az osztrák-német megegyezést érthető izgalommal fogadták, mert hiszen ez az egyezmény legelsőkorban Csehszlovákia biztonságát zavarja. Különösen az a feltevés váltott ki izgalmat csehszlovák politikai körökben, hogy egy békés Anschluss esetén Csehszlovákia déli határai is a német birodalommal kerülnek közvetlen összeköttetésbe.

Ez a megfontolás készítette arra Hodzsa Milán miniszterelnököt, hogy váratlanul Bécsbe utazzék.

Hodzsa Milán bécsi utjáról egyelőre nem jelentek meg hivatalos közlemények és így az ut hivatalos célja sem látszik meg tisztázottnak. Nem kétséges azonban, hogy Hodzsa Milán bécsi látogatása a német-osztrák megegyezéssel áll összefüggésben, annál is inkább, mert mint ismeretes, Hodzsa és Schuschnigg kancellár között a tavasz folyamán egy Bécsben, mint Prágában élénk tárgyalások folytak, amelyeknek kapcsán a csehszlovák miniszterelnök Ausztria és Jugoszlávia között akart közeledést létrehozni és a Dunamedence gazdasági egységesítése érdekében Bucurestibe is ellátogatott.

A kisanant körében az osztrák-német megegyezést egyelőre kellő nyugalommal fogadták. A három állam külügyminisztereinek véleménye szerint a béke egyelőre még nem került közvetlen veszélybe a megegyezés által, sőt a Habsburg-restauráció kérdése ezáltal átmenetileg lekerült a napirendről. A kisanant végleges álláspontját azonban a francia államtanács lezárása után a kisanant és a Balkán-szövetség keretében összehívandó értekezleten fogják leszögezni. Az azonban már ma is nyilvánvalónak látszik, hogy a francia, mint a kisanant-politikusok előtt, hogy

Ezzel kapcsolatban az Echo de Paris, Pertinax lapja, a locarnoi hatalmak szünetes értekezletének összehívását tartja szükségesnek, akár Németország, illetőleg Olaszország részvételével, akár nélkülük.

Francia kormánykörökben az osztrák-német megegyezéssel kapcsolatban elérkezettnek látják az időt arra, hogy Németországgal mult év február 3-án megkezdett tárgyalásokat a legkomolyabb formában folytassák, amelyek a törvényes európai rend helyreállítására irányultak. Ezzel kapcsolatban a L'Oeuvre tudni véli, hogy a francia kormány jegyzékben közölte az angol kormánnyal, miszerint Németország és Olaszország meghívását a brüsszeli értekezletre csak Franciaország, Belgium és Anglia előzetes tárgyalásai után tartja szükségesnek.

Róma, Berlin, Bécs, Varsó és Budapest együttesen, amely a német-osztrák megegyezés keretében bontakozik ki, válasz akar lenni a francia-orosz-kisanant külpolitikai együttesére, amelyet a Balkán-szövetség egészít ki.

Nem tartják lehetetlennek, hogy mitteleurópai reakciós blokkhoz esetleg Szófia is csatlakozni fog. Egyes feltevések szerint Olaszországban máris előkészítik a négyhatalom találkoztóját, vagy legalább is az osztrák és magyar kormányfők legközelebbi látogatását Rómában és Berlinben.

A világsajtóban általában

Valle tábornok berlini látogatásának tudják be az osztrák-német megegyezés előkészítését,

amelyhez hozzájárult Ciano gróf olasz külügyminiszter feleségének hosszú németországi tartózkodása is.

Újabb bucuresti jelentés szerint, amelyet a Capitala című fővárosi lap közöl, a jövő hét folyamán a kisanant és Balkán-szövetség tanácsai konferenciára hívják össze az osztrák-német megegyezés következtében előállott külügyi helyzet megvitatására. Egyidejű belgrádi jelentés szerint a Balkán-szövetség Bléde összehívott gazdasági tanácsülésének keretében a négy állam turisztikai bizottsága is élénk tevékenységet fejt ki. A turisztikai bizottság határozata nagy hatással lesznek a Balkán-államok idegen-forgalmának fejlesztésére. A turisztikai mozgalom statisztikáját közös alapokra fogják fektetni és közösen dolgozzák ki a propaganda-anyagot is. Megegyezés jött léte, mely szerint a párizsi nemzetközi kiállításon a kisanant államai egységesen fogják képviseltetni magukat.

Újra elhalasztották a montreuxi értekezlet plenáris ülését

A montreuxi tengerszoros-értekezlet helyzete még mindig válságosnak mondható. A Dardanellák kérdését megoldani hivatott értekezlet ma délutánra tervezett plenáris ülését az angol delegáció kérésére újból elhalasztották. Az angolok a halasztást arra való hivatkozással kérték, hogy az angolok még nem kaptak értesítést kormányától a francia javaslat 23. szakaszára vonatkozólag, amely a népszövetségi alapokmányból eredő kötelezettségekre vonatkozik. Angol körök szerint kevés remény van arra, hogy július 16-ika előtt aláírásra kerülhessen a tengerszorosokra vonatkozó egyezmény.

Franciaország nem mondotta fel a földközti tengeri paktumot

A szankciók felfüggesztésével kapcsolatban a világsajtó, de különösen a francia

sajtó orgánjai különböző módon itélik meg a felfüggesztés által teremtett helyzetet. A Le Matin rámutat arra, hogy Franciaország a szankciók felfüggesztésével kapcsolatban hozott intézkedései között nem szerepel a földközti tengeri paktum felmondása, mivel ilyen paktum közte és Anglia között nincs és nem is volt. A földközti tengeri paktum csak Anglia, Görögország, Jugoszlávia és Törökország között állott fenn és csupán a Földközi tenger keleti részeire vonatkozott. Miután a francia parlament valószínűleg augusztus elején szünetre megy, nem valószínű, hogy ebben a kérdésben Franciaország részéről újabb fordulat volnának várhatók. Londoni jelentés szerint a portugál, egyiptomi és argentinai kormányok szintén felfüggesztették az olaszellenes szankciókat.

London megerősíti a locarnoi értekezlet elhalasztásának lehetőségét

London, július 14. A Havas jelentése szerint angol diplomáciai körökben megerősítik, hogy a párizsi, londoni és brüsszeli kormányok foglalkoznak a locarnoi hatalmak konferenciája elhalasztásának kérdésével. A földközti tengeri angol flotta kiségitő egységeinek fenntartásáról, ami legfőbb akadály Olaszország részvételének a locarnoi értekezleten, London nem fog lemondani, miután azok kölcsönösségi jellegűek. Anglia fenntartja magának azt a jogot, hogy maga ítélje meg, mikor tartja időszerűnek ezen intézkedések visszavonását.

Magánjellegű csak Hodzsa bécsi látogatása

Prága, július 14. Hivatalos csehszlovák körökben hangsúlyozzák, hogy Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök bécsi látogatása magánjellegű. A cseh miniszterelnök egyébként tegnap elutazott Bécsből és Svájcba ment üdülésre.

Megoldás felé halad a montreuxi értekezlet

MONTREUX, július 14. A Havas jelentése szerint a tengerszoros-értekezlet kedvező mederben halad a megoldás felé. Eszerint a lényegesebb ellentéteket sikerült áthidalni. Anglia nem ellenzi többé a szovjet igényeinek kielégítését a tengerszoroson való szabad átjárás tekintetében és hozzájárul a tengerszoros elzárásához háború esetében. Alkotólag Franciaország és Törökország között egyezmény készül, mely biztosítaná Franciaország és szovjet-ségségi számára azokat a biztosítékokat a Fekete tengeren, amelyeket kérnek.

SOEBEN
ERSCHIENEN!

PAUL POURTANT

DIE
STADT
ISRAELS

der Roman vom Leben jüdischer Einwanderer aus Deutschland, die sich nur unter grossen Schwierigkeiten in Palästina seelisch einzuordnen vermogen. Zu beziehen durch zum Preise Verlag und Ganzl. ö. S. 6.90 Fiba-Buchhandlung Kart. ö. S. 4.60 WIEN, VI. Gumpendorferstrasse No. 10.

Eltemették Condescu tábornokot

Bucuresti, július 14. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap délután temették el Bucurestiben Condescu tábornokot. Délután öt órakor érkezett meg a temetésre az uralkodó, Miklós herceg és adjutánsai kíséretében. Az egyházi szertartás után Anghelescu tábornok-hadügyminiszter, Manu, Alimanescu tábornokok és mások tartottak gyászbeszédet. Ezután ágytápra helyezték a koporsót, amelyet a Belutemetőbe szállítottak az egész gyászközönség kíséretében, csupán az uralkodó és Miklós herceg vonultak vissza az egyházi szertartás után.

Hétfőn lesz ítélet a cotroceni perben

Bucuresti, július 14. A cotroceni per tárgyalásának utolsó napján Gimpau, a belügyminisztérium jogi képviselője fejtette ki álláspontját. Kijelentette, hogy a belügyminisztériumhoz intézett kártérítési igények alaptalanok, miután a belügyminisztériumnak semmi része nincs a katasztrófa ügyében. Utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel. Előreláthatólag csak hétfőn kerül sor az ítélet kihirdetésére, miután a dosszárók átvizsgálása még néhány napot vesz igénybe.

Vitriolos szerelmi dráma Bucurestiben

Bucuresti, július 14. Sulyos kimeneteli szerelmi dráma történt tegnap a Calea Mosilor-on. Abramovici nevű kereskedelmi ügynököt elhagyta Jana Cantari nevű kedvese. A férfi meg akarta bosszulni magát és vitriolt öntött a leány arcába. Az áldozat sulyos állapotban szállították kórházba, míg Abramoviciot letartóztatták.

LEGUJABB SPORT

Ma kezdődik a cluji vízipóló-bajnokság

Az első nap programja: Haggibbor B) — Unirea, UEC — U

Cluj, július 14. A kerületi vízipóló-bajnokság tíz csapatból álló mezőnye ma startol küzdelmesnek ígérkező utjára. Mingyárt az első napon szerephez jut a Haggibbor B) csapata is, amely a másodosztályba nevezett be. Ellenfele az Unirea jökepessegi csapata, amely tavaly a hatodik helyen végzett. A Haggibbor csapatát a helyszínén állítják össze a következő játékosokból: Sándor, Pap, Schwartz II, Herskovits I, II, III, Gárdi, Erdős, Deutsch, Róbert, akiknek pontos megjelenését kéri az úszószakosztály. A mérkőzés 6 órakor kezdődik.

Az UEC — U mérkőzés, amely az I. osztályba számít, nyílt.

VASARNAP TIMISOARAN: ILSA — UNIVERSITATEA. Bucuresti tudósítónk telefonálja: A Nemzeti Bajnokság Bizottsága kedden este sorshúzás útján úgy döntött, hogy az első ILSA — Universitatea selejtező mérkőzés július 19-én Timisoaran lesz. Ugyanezen ülésen kirosolták a bajnokság teljes programját is.

A Haggibbor úszó- és vízipólószakosztály kéri összes tagjait, jelenjenek meg a csütörtök este 7.15 órai kezdettel tartandó szakosztályi gyűlésen a klubhelyiségben (Str. Regina Maria 15, I. em.)

Két amerikai atléta egyszerre javította meg a magasugrás világrekordját 208 cm-re. Newyorkból jelentik: Az olimpiai próbaversenyek tegnapi napján Albritton és Johnson egyformán 208 cm-rel új világrekordokat állítottak fel a magasugrásban. A régi világrekordot Martin USA tartotta 206 cm-rel.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASA

CENZURAT

Taxi
plätt
No. 2.

10. Tel.
Havonta
évre 600.
földre: E
félre: E
detések
KELET
dóság eg
Clukéink
rás meg

A Tit

Nemese
lemény is
Bucurestib
igatott a
gyalásokr
A Titul
kék híjjár
zett jól
kommentá
ezért érde
párt híj
vezérelke
lemény, a
„Az ug
Patria —
poknak a
hogy sik
kérdésnek
az egész
embereké
konfagrá
az a ves
kat, az a
várhat, é
A nag
probléma
tokban m
nek meg
arra nu
messzeag
jelenlegi
sütébtől
tikus akc
érdeket
becsülete
Maniu
jelentette
származh
bomlásáb
a tévére
szférába
Valóba
városunk
megérthé
menteni
kekért r
politikáj
ennek a
czek —
hazaárul
díltésel

Titules
szélyel,
nőleg m
gyen im
Éppen
erejéből
nek, am
dorná az

Román
nal tép
sághang
ségkivül
jes ha
azoknak
nem ért
nyával
míthatat
mániat
magára

A k
bárki m
fális k
Románi
szernjéb
Mert
amelyet
nának
jelenté
tárai el
Ez a
velőben
kell, ho
úttudat
mány e
nak, am
sága ell
ni, ugy
veszedel

Senki
mig 5
ságának
ját.
Maniu
a hátté
ellen. A
tudni fe
kat, ah